

44.

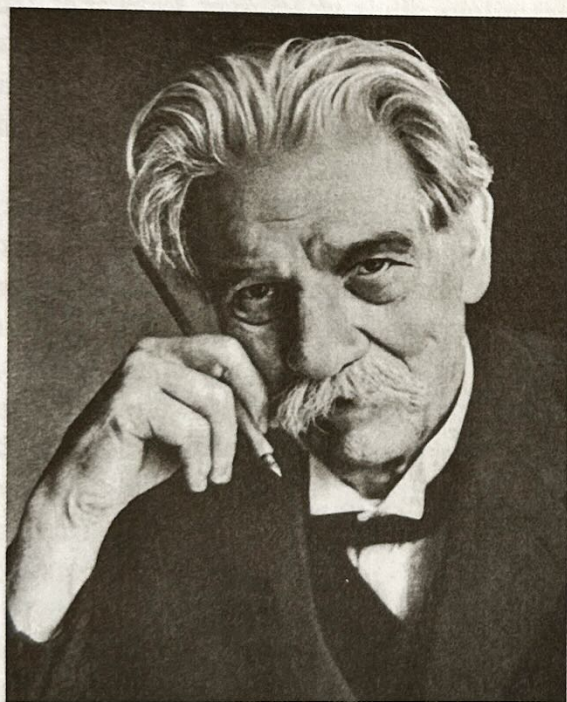
ALBERT SCHWEITZER

„Féltőn kímélte mind, mi él, mozog, gyilkoló korban a légynek sem ártott, fajok, népek közt ő nem húzott árkot.”

Scholz László: Schweitzer A.

Gyermekkori élmények

Albert Schweitzer (ejtsd: svejcer) **Elszászban született 1875-ben.** Édesapja evangélikus lelkész volt. Boldog gyermekkorára mindig szívesen és hálával emlékezett vissza. Két élményt jegyzett fel visszaemlékezéseiben, melyek ebben a zavar-talan és gondtalan gyermekkorban mélyen emlé-kezetébe vésődtek, és későbbi életére is hatással voltak.

Albert Schweitzer

Egy zsidó vándorkereskedő ment keresztül falujukon. A gyerekek utánafutottak és csúfolták. A kereskedő néhányszor megfordult, zavarodot-tan nevetett, jóságosan visszanezve rájuk. „Zavart mosolyával örökre emlékezetemben maradt, még ma is türelemre kényszerít, amikor haragudni és tombolni szeretnék” – írta visszaemlékezéseiben.

Egyik barátja biztatására kimentek a falu határába csúzlival madarakra vadászni. Nyugtalan lelkiismerettel, de félve barátja csúfolódásától,

rálőtt a madarakra. Abban a pillanatban megszólaltak a harangok. „Mindig, ha a böjti harangok megszólalnak, hálásan gondolok arra, hogy akkor ezt a parancsolatot: »Ne ölj!«, a szívembe harangozták.”

Így találkozott Schweitzer érzékeny lelkű gyermekként a világban levő szenvedéssel és fájdalommal. Esténként titokban megtoldotta imádságát egy mondattal: „Istenem, őrizd és áldj meg mindent, ami él; őrizd meg minden gonosztól, és engedd, hogy nyugodtan aludjon.”

Huszonegyedik születésnapján tervet készített jövőjére. **Elhatározta, hogy 30 éves koráig a tudománynak, az igehirdetésnek és a muzikának él.** Mindegyiket szerette és eredményesen művelte. 30 éves korától azonban valami újat kezd, amivel az embereket tudja szolgálni.

A nagy elhatározás

Mikor 30 éves lett, újra feltette magának a kérdést: milyen szolgálatot válasszon? Egyik nap az íróasztalán fekvő zöld füzetre esett a pillantása. A Párizsi Missziói Társaság folyóirata volt. Egy felhívást olvasott benne: mire lenne szüksége a kongói missziónak? Mindenekelőtt orvosokra. Schweitzer úgy érezte, rá vár ez a szolgálat. Lemondott lelkészi állásáról, s **beiratkozott az orvosi egyetemre.** Mennyivel nehezebben ment most a tanulás, mint húszéves korában! Ha azonban belefáradt a gyógyszerstanba, anatómiába, orgonájához menekült, hogy felfrissüljön.

Amikor kezében volt a diplomája, a Párizsi Missziói Társaság rábízta egyik afrikai telepét, Lambarénét. Hozzátartozói, barátai próbálták lebeszélni. Miért éppen Afrikába? – kérdezték. Schweitzer úgy érezte, hogy az európaiaknak sok adósságuk van az afrikaiakkal szemben. Úgy gondolta, ő a példázatbeli gazdag ember, akinek mindene megvolt, és vígan élt, az afrikai ember pedig Lázár, aki eddig csak rosszat kapott az élettől.

A missziói társaság engedélyt adott rá, hogy **lambarénei telepén kórházat létesítsen, de ezt a saját költségén kellett felépítenie.** Ekkor segített rajta Bach. Mindazt a pénzt, amit Bach életrajzáért, Bach kottáinak amerikai kiadásáért, orgonahangversenyéért kapott, erre használta fel. Barátai is segítettek. 1913 nagypéntekjén indult el feleségével és 70 láda orvosi felszereléssel Afrikába.

Kórház az őserdőben
 Lambaréne – Schweitzer munkahelye – az Ogowe folyó partján van. Ez a folyó kb. 1200 kilométer hosszú, párhuzamos a Kongóval. Az utolsó 200 kilométeren számtalan mellékágra szakadva (delta) a Lopez-foknál ömlik az Atlanti-óceánba. Víz,

Az új kórház Lambarénében

mocsár és áthatolhatatlan őserdő mindenütt, egészségtelen klíma, megszámlálhatatlan trópusi betegség. **Erre a vidékre érkezett Schweitzer 1913-ban, hogy munkáját a négerék között elkezdje.**

Mivel a kórház felépítéséhez idő kellett, egy ablak nélküli tyúkólban kezdte el munkáját. Ez egyszerre szolgált műtőül, patikául és lakásul. Az első pillanattól kezdve nagyon sok beteget kezelte. Voltak, akik 150-200 kilométerről jöttek. Közélebb nem lakott orvos.

Maga írja le, mit jelentett ilyen nyomorúságos körülmények, ennyire rászoruló emberek között gyógyítani: „Mikor operáció után a beteg felébredt, és csodálkozva körülnézett, újra meg újra ezt ismételte: nem fáj semmim, nem fáj semmim. Megfogta a kezemet, és nem akarta elengedni. Akkor elkezdtem neki és az ott ülőknek beszélni az Úr Jézusról, aki a Doktornak és feleségének megparancsolta, hogy ide az Ogowéhoz jöjjenek, s a betegekért éljenek... Az afrikai nap besüttött a sötét konyhóba. Mi pedig, feketék és fehérek, akik egymás mellett ültünk, átéljük, hogy testvérek vagyunk.”

Áldásos gyógyító munkáját azonban az első világháború megszakította. 1917-ben mint németet a franciák internálták. Mikor kiszabadult, mindent előlről kellett kezdenie. A háború alatt eladósodott, mert a kórház fenntartására kölcsönöket kellett felvennie. Pénzt kellett előteremtenie. Svédországba ment. Az érsek ta-

nácsára a gazdag svédeknek adott hangversenyeket, hogy összegyűjtse a pénzt adóssága törlesztésére. Óriási sikere volt. Rövid időn belül még a szükségeseinél is több pénz gyűlt össze.

Újra visszatért Afrikába, mely most már második hazája lett. Az elpusztult kór-

ház helyébe szebbet, nagyobbát épített. Ettől kezdve csak akkor jött vissza Európába, ha a kórházának pénzre volt szüksége. Hangversenyei, hanglemezei jövedelmét, majd az 1953-ban kapott Nobel-békedíját, a kórház továbbfejlesztésére fordította.

Igehirdetés az őserdőben

Gyógyító munkája mellett minden vasárnap istentiszteletet tartott fekete betegeknek. Hogyan? Erről is maga ír részletesen: „Az én hallgatóim sok mindenről nem tudnak, ami más keresztyének számára természetes. Erre mindig figyelnem kell. Itt az Ogowe mellett nem tudják pl. mi a szőlőtő, gabonaföld.” Számunkra talán furcsa istentiszteleteket tartott. El kellett néznie, hogy hallgatói a prédikáció alatt ebédet főznek, halászhalót javítanak, gyereket ápolnak. Mégis azt mondta: ha valaki a kórházi tartózkodása befejeztével csak három-négy olyan mondást visz magával, amelyek gondolatokat ébresztenek benne, nagy dolog történt vele, ami egész életére kihat. Legszívesebben arról a békességről prédikált, amit Jézus ad az ember szívébe. Jól tudta, hogy ezeket az egyszerű bennszülötteket mennyi félelem, babonáság tartja fogságban. Különösen a gonosz szellemektől féltek, akik minden bajnak okozói. Félelmükben mindenféle fétisekkel védekeztek ellenük (mádtortlak, leopárdköröm, emberi koponya stb.). Schweitzer Jézus szeretetéről beszélve ettől az örökös félelemtől akarta megszabadítani őket.

Életet féltő szeretete azonban nem korlátozódott csupán lambarénei munkájára. Minden előért érzett felelőssége azok közé állította, akik szót emeltek a világ békéjéért, és figyelmeztettek az atomháború veszélyére.

Hosszú évtizedeket töltött Afrikában másokat szolgálva. **90 éves korában** (1965) gyógyító munkája közben **halt meg**. Nevét nem csak a keresztények emlegetik tisztelettel. Életével mindenkinek példát mutatott: hogyan lehet a 20. században másokért élni.

Nézz utána! Melyik afrikai ország területén van Lambaréne?

Miért ment Schweitzer éppen Afrikába?

Miért a szeretetről és békességről prédikált elsősorban betegeinek?

Mi a fétis? Te milyen fétiseket (talizmánokat) ismeresz?

A keresztyén misszió területei Afrikában

